

CO TO JEST WSPÓLNA ORGANIZACJA RYNKU RYBNEGO?

Wspólna organizacja rynku rybnego to jedna z najwcześniejszych form działania Wspólnej Polityki Rybackiej.

Głównymi celami wspólnej organizacji rynku rybnego są:

- zrównoważona eksploatacja zasobów morskich;
- wprowadzenie wspólnego rynku ryb i produktów rybnych;
- uzyskanie stabilności cen rynkowych;
- polepszenie dochodu producentów;
- dostosowanie podaży produktów rybnych do popytu,
- zapewnienie wysokiej jakości produktów rybnych oferowanych na rynku.

Rybołówstwo cechuje nieprzewidywalny oraz zmienny charakter produkcji będący przyczyną występowania pewnych różnic pomiędzy podażą produktów rybnych a popytem. Mechanizmy interwencji rynkowej, realizowane w ramach wspólnej organizacji rynku rybnego, pozwalają na korygowanie efektów tych fluktuacji. Angażują one wspólnotową pomoc dla wycofania z rynku niesprzedanych produktów rybnych oraz wykorzystania środków stabilizacji i przechowywania (składowanie, utrwalanie) w celu ponownego wystawienia do sprzedaży wycofanych z rynku produktów, w czasie zaistnienia popytu.

Pomoc finansowana dla organizacji producentów rybnych jest najważniejszym elementem wspólnej organizacji rynku rybnego.

W Unii Europejskiej rybacy i hodowcy ryb dobrowolnie tworzą organizacje producentów rybnych (OP), zapewniające ich produktom jak najlepszą pozycję na rynku. Organizacje te posiadają strategiczną pozycję między produkcją a sprzedażą. Dzięki tej pozycji oraz otrzymanemu wsparciu finansowemu mogą podjąć środki służące racjonalnemu zagospodarowywaniu ograniczonych zasobów, dbać o odpowiednią jakość produktów rybołówstwa i przyczynić się do stabilizacji rynku.

Środki finansowe przeznaczone na pomoc finansową dla OP w ramach wspólnej organizacji rynku rybnego w 100% pochodzą z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (ang. European Agriculture Guidance and Guarantee Funds Guarantee Section), a od 2007 roku z Europejskiego Funduszu Gwarancji Rolnej (ang. European Agriculture Guidance and Guarantee Funds Guarantee Section), a od 2007 roku z Europejskiego Funduszu Gwarancji Rolnej (ang. European Agricultural Guarantee Fund).

WARUNKI UZYSKANIA POMOCY FINANSOWEJ W RAMACH WSPÓLNEJ ORGANIZACJI RYNKU RYBNEGO?

OP, w celu zakwalifikowania się do przyznania pomocy finansowej, jest zobowiązana do :

- uzyskania wpisu do rejestru organizacji uznanych, prowadzonego przez ministra właściwego ds. rolnictwa;
- opracowania na początku roku połowowego programu operacyjnego i uzyskania jego zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. rolnictwa;
- złożenia do ministra właściwego ds. rolnictwa sprawozdania o wdrożeniu programu operacyjnego, w ciągu siedmiu tygodni kończących rok połowowy;
- przekazywania w ciągu roku połowowego do ARiMR wymaganych informacji zgodnie z przepisami unijnymi;

- ustalenia przed rozpoczęciem roku połowowego poziomu cen: wycofania, sprzedaży lub autonomicznej ceny wycofania na określone produkty rybołówstwa, poniżej których nie będą wprowadzały na rynek produktów swoich członków; OP zobowiązana jest do stosowania tych cen przez cały rok połowowy;
- realizowania mechanizmów interwencji rynkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi.

JAKIE SĄ RODZAJE POMOCY FINANSOWEJ W RAMACH WSPÓLNEJ ORGANIZACJI RYNKU RYBNEGO?

I. POMOC FINANSOWA DLA ORGANIZACJI PRODUCENTÓW RYBNYCH Z TYTUŁU PRZYGOTOWANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Co to jest program operacyjny?

Zamierzeniem wspólnej organizacji rynku rybnego jest racjonalne i trwałe wykorzystanie zasobów poprzez dostosowanie produkcji do wymogów rynku i zapewnienie optymalnego wykorzystania potencjału.

Środkiem do realizacji tych celów są programy operacyjne, obejmujące m.in. planowanie produkcji i dostosowanie oferty do popytu. OP są zobowiązane na początku każdego roku połowowego do opracowania i przedłożenia właściwym organom programu operacyjnego.

Jakie są zasady przyznawania pomocy finansowej?

W celu skompensowania kosztów wynikających z obowiązku opracowania programu operacyjnego OP, przez okres 5 lat od daty uznania, może ubiegać się o przyznanie rekompensaty.

Pomoc finansowa przyznawana OP połowiącym ryby morskie jest zależna od liczby statków i poławianych gatunków ryb.

Pomocy finansowa przyznawana OP prowadzącym chów i hodowlę ryb śródlądowych zależy od stopnia reprezentatywności danej OP.

Jakie są obowiązujące terminy?

Wniosek o przyznanie pomocy finansowej z tytułu przygotowania programu operacyjnego, za dany rok kalendarzowy, OP składa do 31 stycznia roku następującego po roku, którego program operacyjny dotyczy.

Dyrektor OR ARiMR, właściwy ze względu na siedzibę danej OP, wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania pomocy finansowej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

ARiMR wypłaca pomoc finansową w ciągu czterech miesięcy od zakończenia roku, w odniesieniu do którego została przyznana.

II. REKOMPENSATA FINANSOWA DLA ORGANIZACJI PRODUCENTÓW ZA WYCOFANIE PRODUKTÓW RYBNYCH

Jakie są zasady przyznawania pomocy finansowej?

Rekompensata finansowa dla OP za wycofanie jest przyznawana w odniesieniu do określonych produktów rybnych, które:

- zostały złowione przez członka OP, przed wycofaniem wystawione do sprzedaży i nie znalazły nabywcy po określonej cenie wycofania;

- zostały sklasyfikowane zgodnie z normami handlowymi jako produkty odpowiadające klasie świeżości Ekstra lub A;
- były zbywane w określony sposób: rozdawane bezpłatnie w stanie nieprzetworzonym instytucjom charytatywnym, bądź po uznaniu za nienadające się do spożycia przez ludzi wykorzystane w stanie świeżym do produkcji paszy, wykorzystane po przetworzeniu na mączkę, wykorzystane jako przynęta i na inne cele niezwywnościowe;
- nie były przedmiotem wniosku o przyznanie pomocy finansowej na utwalanie i przechowywanie.

Rekompensata finansowa dla OP za wycofanie jest równa odpowiedniej wartości ceny wycofania zastosowanej do wycofanych ilości danego produktu i jest pomniejszana o wartość, ustaloną jako kwotę standardową, corocznie określaną przez Komisję UE.

W odniesieniu do danego produktu wycofanego rekompensata może zostać przyznana do maksymalnie 10% dla gatunków pelagicznych i 8% dla innych gatunków rocznych i ilości danych produktów wystawionych do sprzedaży przez OP.

Gdy OP dokona wycofania produktów rybnych, za ilości wycofane z obrotu przyznaje swoim członkom rekompensatę w ściśle określonej wartości.

Jakie są obowiązujące terminy?

Wniosek o przyznanie rekompensaty finansowej za wycofanie produktów rybnych, za dany rok połowowy, OP składa do 30 kwietnia następnego roku.

Dyrektor OR ARiMR wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania pomocy finansowej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

ARiMR wypłaca pomoc finansową w ciągu ośmiu miesięcy po zakończeniu danego roku połowowego.

III. ZRYCZAŁTOWANA POMOC FINANSOWA ZA NIEZALEŻNE WYCOFANIE PRODUKTÓW RYBNYCH

Regionalne różnice w cenach niektórych gatunków ryb nie pozwalają na objęcie tych gatunków ogólnym systemem przyznawania pomocy finansowej. W odniesieniu do tych produktów, klasyfikowanych zgodnie z normami handlowymi jako produkty odpowiadające klasie świeżości Ekstra, E lub A, zastosowano zryczałtowaną pomoc finansową.

Jakie są zasady przyznawania pomocy finansowej?

Zryczałtowana pomoc jest udzielana w odniesieniu do ilości wycofanych z obrotu, które były wystawione na sprzedaż, podczas której stwierdzono, że nie znalazły nabywcy po określonej autonomicznej cenie wycofania (tzw. zryczałtowana rekompensata).

Zryczałtowana rekompensata jest równa odpowiedniej wartości ceny wycofania zastosowanej do niezależnie wycofanych ilości danego produktu i jest pomniejszana o wartość standardową, ustaloną przez Państwo Członkowskie.

Ilości produktów kwalifikujących się do zryczałtowanej rekompensaty nie mogą przekraczać 5% rocznych ilości danych produktów wystawionych do sprzedaży przez OP.

Zryczałtowana pomoc jest również przyznawana w odniesieniu do ilości wycofanych, które w ciągu 48 h od wycofania zostały utwalone i przechowywane przez minimalny okres 5 dni, w warunkach niepowodujących zmiany ich jakości (tzw. zryczałtowana premia).

Zryczałtowana premia jest iloczynem ilości produktów niezależnie wycofanych, utwalonych i przechowywanych oraz jednostki kwoty pomocy finansowej.

Łączne ilości produktów kwalifikujących się do zryczałtowanej pomocy finansowej nie mogą przekraczać 10% rocznej ilości danych produktów wystawionych do sprzedaży przez OP.

Jakie są obowiązujące terminy?

Wniosek o przyznanie zryczałtowanej pomocy finansowej za niezależne wycofanie produktów rybnych, za dany rok połowowy, OP składa do 30 kwietnia następnego roku. Dyrektor OR ARiMR wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania pomocy finansowej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

ARiMR wypłaca pomoc finansową w ciągu ośmiu miesięcy po zakończeniu danego roku połowowego.

IV. POMOC FINANSOWA DLA ORGANIZACJI PRODUCENTÓW NA UTRWALANIE I PRZECHOWYWANIE PRODUKTÓW RYBNYCH

Jakie są zasady przyznawania pomocy finansowej?

Pomoc finansowa dla OP na utrwalanie i przechowywanie jest przyznawana w odniesieniu do określonych produktów rybnych, które:

- były złowione i dostarczone przez członka OP, przed wycofaniem wystawione do sprzedaży i nie znalazły nabywcy po określonej cenie wycofania lub cenie sprzedaży;
- były sklasyfikowane zgodnie z normami handlowymi jako produkty odpowiadające klasie świeżości Ekstra, E lub A;
- W ciągu 48 godzin od momentu wycofania z rynku zostały przetworzone w celu utrwalenia (poprzez zastosowanie metody: zamrażanie, solenie, suszenie, marynowanie, gotowanie i pasteryzacja) i składowane
- po przetworzeniu spełniły minimalne warunki przechowywania przez okres co najmniej 5 dni i zostały ponownie wprowadzone do obrotu.

Wysokość pomocy finansowej jest równa iloczynowi ilości produktów rybnych utrwalonych i przechowywanych oraz jednostki kwoty pomocy finansowej, corocznie określonej przez Komisję UE.

W odniesieniu do danego produktu utrwalonego i przechowywanego pomoc może zostać przyznana tylko dla ilości odpowiadających 18% rocznej ilości danych produktów wystawionych do sprzedaży, pomniejszonych o procent ilości, w odniesieniu do którego wypłacono rekompensatę finansową za wycofanie.

OP ubiegająca się o pomoc finansową jest zobowiązana do prowadzenia ewidencji utrwalonych i przechowywanych produktów rybnych.

Jakie są obowiązujące terminy?

Wniosek o przyznanie pomocy finansowej na utrwalanie i przechowywanie produktów rybnych, za dany rok połowowy, OP składa do 30 kwietnia następnego roku.

Dyrektor OR ARiMR wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania pomocy finansowej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

ARiMR wypłaca pomoc finansową w ciągu trzech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku od OP.

V. POMOC FINANSOWA DLA ORGANIZACJI PRODUCENTÓW NA PRYWATNE SKŁADOWANIE PRODUKTÓW RYBNYCH

Jakie są zasady przyznawania pomocy finansowej?

Pomoc finansowa dla OP na prywatne składowanie jest przyznawana w odniesieniu do określonych produktów rybnych, które:

- zostały złowione, zamrożone na pokładzie statku, wyławowane na łąd we Wspólnocie przez członka OP;
- zostały wystawione do sprzedaży, podczas której, przy wspólnotowej cenie sprzedaży nie znaleziono na nie nabywcy;
- były składowane w warunkach niepowodujących zmiany ich jakości przez minimalny okres 15 dni (licząc od daty przyjęcia na skład);
- po okresie składowania zostały ponownie wprowadzone na rynek

Wysokość pomocy finansowej jest równa je iloczynowi ilości produktów rybnych składowanych oraz jednostki kwoty pomocy finansowej, corocznie określonej przez Komisję UE. W odniesieniu do danego produktu utrwalonego i przechowywanego pomoc może zostać przyznana do maksymalnie 15% ilości danych produktów wystawionych do sprzedaży przez OP.

OP ubiegająca się o pomoc finansową jest zobowiązana do prowadzenia ewidencji prywatnie składowanych produktów rybnych.

Jakie są obowiązujące terminy?

Wniosek o przyznanie pomocy finansowej na prywatne składowanie produktów rybnych, za dany rok połowowy, OP składa do 30 kwietnia następnego roku.

Dyrektor OR ARiMR wydaje decyzję administracyjną w sprawie przyznania pomocy finansowej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

ARiMR wypłaca pomoc finansową w ciągu trzech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku od OP.

CO TO JEST CENA WYCOFANIA, CENA SPRZEDAŻY, AUTONOMICZNA CENA WYCOFANIA?

W odniesieniu do określonych produktów przed rozpoczęciem roku połowowego są ustalane, przez Komisję UE, wspólnotowe ceny wycofania lub wspólnotowe ceny sprzedaży.

Ceny te są ważne w całej Wspólnocie i są ustalane na każdy rok połowowy.

- **Wspólnotowa cena wycofania** to cena ustalana dla określonych produktów rybnych na podstawie świeżości, wielkości lub wagi oraz prezentacji produktu przez zastosowanie wskaźnika przeliczeniowego w odniesieniu do ceny orientacyjnej; cena ta nie może przekroczyć 90% ceny orientacyjnej.
- **Wspólnotowa cena sprzedaży** to cena ustalana dla określonych produktów rybnych na podstawie świeżości, wielkości lub wagi oraz prezentacji produktu przez zastosowanie wskaźnika przeliczeniowego w odniesieniu do ceny orientacyjnej; cena ta jest na poziomie co najmniej równym 70% oraz nie przekraczającym 90% ceny orientacyjnej.

W odniesieniu do określonych produktów rybnych OP, przed rozpoczęciem roku połowowego, ustala poziom ceny wycofania lub ceny sprzedaży, poniżej której nie będzie sprzedawać produktów dostarczonych przez ich członków. OP jest zobowiązana do

stosowania tych cen przez cały rok połowowy w odniesieniu do danej kategorii produktu.

- **Cena wycofania zastosowana przez OP** to wspólnotowa cena wycofania, jednakże w celu uwzględnienia w szczególności sezonowych fluktuacji cen rynkowych, dozwolony jest margines tolerancji sięgający 10% poniżej i powyżej tej wspólnotowej ceny wycofania.
- Cena sprzedaży zastosowana przez OP to wspólnotowa cena sprzedaży, jednakże w celu uwzględnienia w szczególności sezonowych fluktuacji cen rynkowych, dozwolony jest margines tolerancji sięgający 10% poniżej i powyżej tej wspólnotowej ceny sprzedaży.

W odniesieniu do produktów rybnych kwalifikujących się do zryczałtowanej pomocy finansowej za niezależne wycofanie OP, przed rozpoczęciem roku połowowego, określa cenę wycofania zwaną „autonomiczną ceną wycofania”. OP jest zobowiązana do stosowania tej ceny przez cały rok połowowy w odniesieniu do danej kategorii produktu.

- Autonomiczna cena wycofania – cena nieprzekraczająca 80% wyliczonej ceny średniej odnotowanej dla kategorii danego produktu, z okresu ostatnich trzech lat połowowych na obszarze działania danej OP; dopuszcza się 10% tolerancji sięgającej poniżej i powyżej ustalonej autonomicznej ceny wycofania

JAKIE INFORMACJE I KIEDY ORGANIZACJA PRODUCENTÓW POWINNA PRZEKAZYWAĆ DO ARIMR?

W przypadku zamiaru ubiegania się przez OP o przyznanie pomocy finansowej w ramach poszczególnych mechanizmów interwencyjnych wspólnej organizacji rynku rybnego, w celu zakwalifikowania się do tej pomocy, OP jest zobowiązana do przekazywania do Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR, właściwego ze względu na siedzibę danej OP, następujących informacji:

- **Przed rozpoczęciem danego roku połowowego (kalendarzowego):**
  - wykaz produktów, w odniesieniu do których organizacja producentów zamierza ustalić cenę wycofania i/lub sprzedaży;
  - proponowany poziom cen wycofania i/lub cen sprzedaży dla poszczególnych produktów;
  - wykaz produktów w podziale według kategorii i określoną autonomiczną cenę wycofania;
  - okres, w ciągu którego będą miały zastosowanie ceny wycofania, autonomiczne ceny wycofania, ceny sprzedaży.
- **Każdego miesiąca danego roku połowowego:**
  - o dacie, gatunkach, kategorii i ilościach produktów rybnych wycofanych i zastosowanych poziomach cen wycofania;
  - o dacie przyjęcia, gatunku, kategorii i ilości produktów rybnych prywatnie składowanych i zastosowanych poziomach cen sprzedaży;
  - o dacie, gatunku, kategorii i ilości produktów rybnych utrwalonych określoną metodą i włączonych do przechowywania oraz o zastosowanych poziomach cen wycofania i/lub cen sprzedaży;
  - o dacie, gatunkach, kategorii i ilościach produktów rybnych niezależnie wyco-